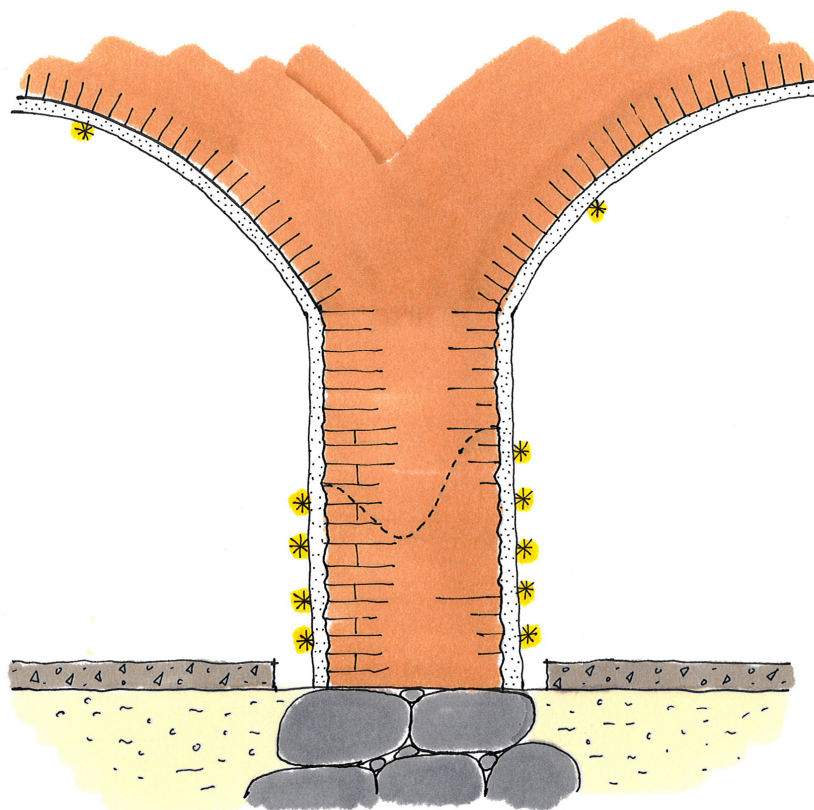

MÅLARKALK

Offerputsning på saltvittrande tegelmurverk

INNEHÅLL:

Saltvittring i tegelmurverk	sid 2
Rengöring och behandling av underlaget	sid 3
Tillredning av grundnings- och offerputsbruk	sid 4-5
Putsning och eftervattning	sid 6
Rengöring av offerputsade ytor	sid 7
Underhåll av offerputs	sid 8
Inköp av offerputsbas och Thermosilit	sid 9
Bilageförteckning	sid 9

Anvisade metoder och material utgör referenser som får utbytas endast om motsvarande metod eller material till sammansättning och funktion är lika referenserna.

Saltvittring i tegelmurverk

Tegelmurverk, i anslutning till rum där t ex matvaror saltats eller krut förvarats, drabbas ofta av saltvittring. Vittringen beror på att i vatten lösta salter med stark sprängverkan återkristalliserar i murytans porer.

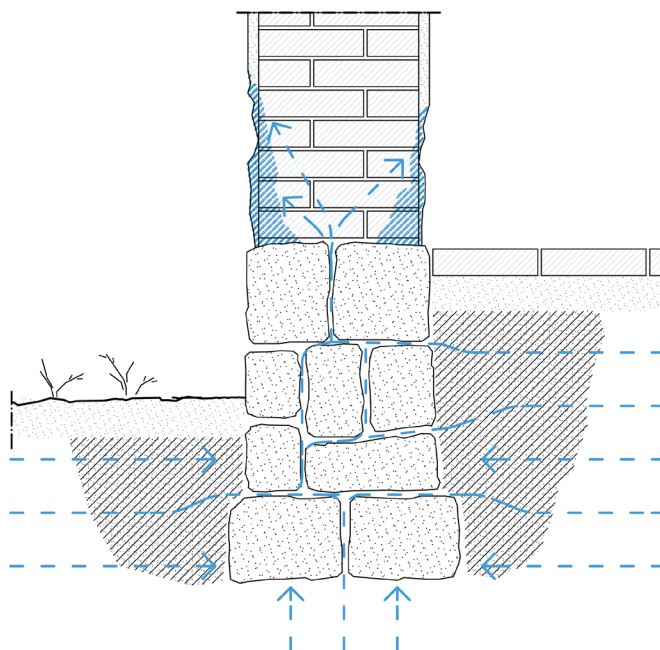
Vitringsförlopp

Vitringsproblemen har vanligen sitt ursprung i vad som hänt i byggnaden och i vad som med tiden händer i marken närmast grundmuren. Saltvittringen fortgår så länge som vattenlösta salter återkristalliserar i teglets ytliga porer.

Gamla tegelmurverk innehåller vanligen tegel som är ofullständigt brända och som bl.a därigenom innehåller osintrade salter som närvarande vatten löser och transporterar till förångningsytor.

Teglets vittring motverkas, i avvaktan på torrläggning, enklast med att ett poröst, reversibelt värmeisolerande offerputsskikt appliceras direkt på teglet så att vattenförångningen och därmed saltets återkristallisering sker utanför tegelytan som därigenom hålls skadefri.

Med tiden förlorar den ursprungliga fyllningen närmast grundmuren sin dränerande och värmeisolerande verkan varvid deformationer av tjälskjutning samt ökade vittringsproblem uppträder.

Rengöring och behandling av underlaget

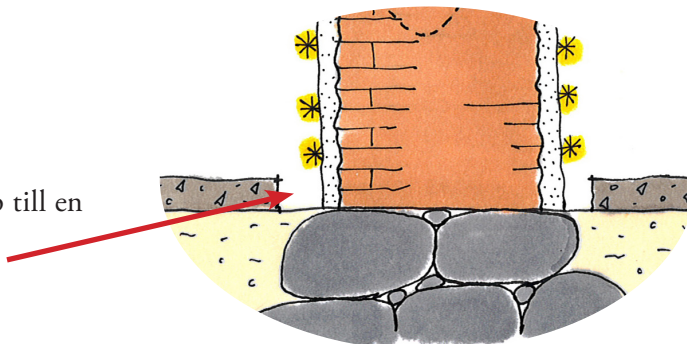
OBS!

Vid arbete i skyddade byggnadsverk skall stor försiktighet och noggrannhet läggas vid rengöringen. Innan överputsning kontrolleras ytan noggrant så att inga porösa saltskadade ytor finns kvar. Detta kan i värsta fall skapa porösa hålrum innanför offerputsens där saltkristallisering fortgår utan möjlighet till kontroll.

- Vid förekomst av täta färger/skikt borttages dessa upp till strax ovanför kanten av den saltskadade ytan. Val av metod för detta göres individuellt för varje objekt i samråd med beställare, antikvarie och hantverkare.
- Ytor som skall offerputsas rengöres till fast sugande underlag genom fräsning eller varsam hand- eller maskinbilning ned till fast underlag.
- Hela ytan dammsugas väl till dammfritt underlag.
- Tegelstenar i upplösningstillstånd, in till hårt underlag, utbytes. Nya lika befintliga inmurats med offerputsbruk.
- Inför offerputsning vattnas underlaget väl.

Golv

Om möjligt sågas betonggolv närmast muren upp till en ränna som fylls med håltegel och tvättat grus 3-8 mm. Se vidstående principskiss.

Tillredning av grundnings- och offerputsbruk

Fabrikstillverkad offerputs

”Offerputs Grundning och Offerputs Stockning finns som färdiga produkter och blandas med enbart vatten.

Vid speciella projekt med extrem saltutfällning kan specialblandning behövas. Kontakta då Målarkalk för konsultation.

Grundning

Slå lite vatten i blandaren, tillsätt sedan offerputs grundning.

Justera vattenmängden till god konsistens på bruket.

När bruket blandats ca 4-5 minuter slå då av blandaren en stund (1-2 minuter). Starta sedan blandaren igen och låt gå ca 1-2 minuter. Detta ger ett perfekt bruk med hög vidhäftning till underlaget.

Utstockning:

Slå lite vatten i blandaren, tillsätt sedan offerputs stockningsbruk.

Justera vattenmängden till god konsistens på bruket.

När bruket blandats ca 4-5 minuter slå då av blandaren en stund (1-2 minuter). Starta sedan blandaren igen och låt gå ca 1-2 minuter. Detta ger ett perfekt bruk med hög vidhäftning till underlaget.

Tips!

Har putsytan hårdnat utan slutavrivning utförts, görs en slurning av stockningsbruket. Pensla på och riv in till enhetlig ytstruktur.

Var noga med att grundningsbruket täcker hela ytan samt vänta minst 24 timmar innan utstockningarna slås på.

OBS! Var noga med att inte bearbeta det nypåslagna bruket för tidigt då det kan påverka vidhäftningen menligt. Vänta tills ytan börjar härda och det finns en gott motstånd vid tryck.

Putsning och eftervattning

Offerputsens läggs i två påslag, grundning och utstockning till en total tjocklek på minst 30mm.

1. Anbringa grundningsbruket, på väl förfuktat underlag, till ca 5-8 mm tjocklek. Om möjligt använd filtbräda eller spruta för att applicera grundningsbruket.
2. På väl förfuktad grundning slås stockningsbruket på, ca 20-30 mm tjockt.
3. Offerputsens dras av med käpp till önskad nivå. Efter en till två timmar fuktas och rivs putsen till slät yta med plastrivbräda.
4. Invändigt kan andra påslaget direkt utformas slevdraget med tungslev.
5. Putsytan fuktas väl, utan rinning, en gång per dag i fyra-fem dagar vid sluthärdning.

Offerputsens skall tillredas så vit att den ej behöver målas.

Önskas offerputsens kulört kan kalkäkta pigment tillsättas till svag kulör.

Sprutning av offerputsens är möjlig i vissa projekt men bör undvikas. Kontakta Målarkalk för vidare information.

OBS! Var noga med att inte bearbeta det nypåslagna bruket för tidigt då det kan påverka vidhäftningen menligt. Vänta tills ytan börjar härda och det finns en gott motstånd vid tryck.

Rengöring på offerputsade ytor

Saltkristaller på Thermosilit offerputsad yta, Sveriges Ambassad i Prag

Efter tre månaders härdning dammsuges putsytan fri från saltkristaller och lösa partiklar med mjukt borstförsatt munstycke som ej repar eller färgar underlaget.

Upprepa dammsugningen/rengöringen så ofta som lokalens användning kräver.

I restaurang och butik med god ventilation sker saltutfällningen fortare än i lokaler med hög konstant fuktighet vilket ger tätare underhållsintervaller.

Upptagna salter forslas bort och deponeras på annan plats.

Underhåll av offerputs med Thermosilit

De ytor som vittrar starkt och fortast, nöts med tiden bort av regelbunden rengöring med bl. a dammsugarborste.

När vittringsytan därav nöts ner till halva sin putstjocklek genomfuktas skadestället med varmt vatten varpå ny offerputs anbringas till omgivande oskadade ytors struktur och tjocklek. Alternativt skrapas rent ner till putstegelunderlaget och ny puts appliceras.

I framtiden när saltvandring upphört genom bl. a att murverket torrlagts kan offerputsen enkelt avlägsnas med handverktyg utan att underliggande tegel skadas.

Offerputsens egenskaper

- Målarkalk Offerputs grundning och stockning är tillredd av hydraulisk kalk med Thermosilit och blir så vit att den ej behöver målas.
- Offerputsen tål upprepad rengöring från salt och damm.
- Offerputsen kan appliceras i 20-30mm skikt/påslag utan krympproblem.

Offerputs beställs från:

Målarkalk AB
Hyllingegården
Brogårdavägen 11
265 75 Hyllinge
Tel. 042-22 50 18
info@malarkalk.se
www.malarkalk.se

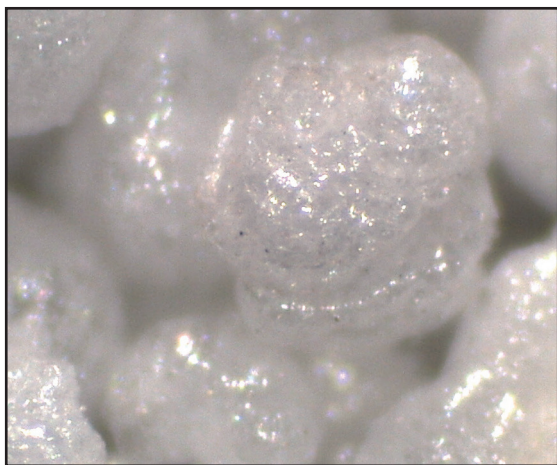
Tekniska blad

Målarkalk Offerputs

Thermosilit

Thermosilit uppkommer när sandkorn behandlas i en speciell ugn tills att dess kristallint bundna vatten expanderar.

Därvid uppstår slutna kiselbubblor som väger ca 12 kg/100 liter.

2 mm

